

DE WERELD TEGENDRUK GEVEN

Ouderling Dallin H. Oaks

van het Quorum der Twaalf Apostelen
en zuster Kristen M. Oaks

Haardvuuravond van CES voor jongvolwassenen • 4 november 2007
Instituutsgroep Pocatello

Zuster Oaks en ikzelf vinden het geweldig om hier met de instituutgroepen van Pocatello (Idaho) samen te zijn voor deze satellietuitzending die naar zoveel plaatsen overal ter wereld wordt uitgezonden. Ter informatie: hier in de streek van Pocatello wonen zowat 10.000 jongvolwassen heiligen der laatste dagen, waarvan 7.000 studeren aan Idaho State University. President Arthur Vailes van Idaho State University is hier vanavond aanwezig samen met zuster Vailes. De universiteit telt ongeveer 14.000 studenten. Zowat de helft daarvan zijn dus heiligen der laatste dagen. Dit is een bijzondere gemeenschap heiligen der laatste dagen hier in het zuidoosten van de staat Idaho en wij voelen ons vereerd om hier aanwezig te zijn ter gelegenheid van deze uitzending van de kerkelijke onderwijsinstellingen.

Uitgaan of rondhangen

Toen ik hier in mei 2005 op een CES-haardvuuravond sprak, had ik het over uitgaan en rondhangen. Ik kreeg daar zo veel reacties op dat ik er vanavond nog even op wil terugkomen voordat ik overga op het eigenlijke onderwerp van mijn toespraak.

Voor hen die er niet van hebben gehoord en om het geheugen op te frissen van wie er wel van hebben gehoord, geef ik eerst even een korte samenvatting van mijn toespraak toen.

Ten eerste sloot ik mij aan bij anderen die hun zorg uitspraken over de tendens onder jonge mensen in hun twintig om een huwelijk en een gezinsleven uit te stellen.

Ten tweede schaarde ik mij achter de mening van goed geïnformeerde waarnemers dat uitgaan op de universiteiten en onder de jongvolwassenen in het algemeen bijna is verdwenen. Het is vervangen door iets wat 'rondhangen' wordt genoemd. Ik definieerde de termen rondhangen en uitgaan voor hen die niet weten wat het verschil tussen beide is. In een van de brieven die ik na mijn toespraak kreeg — ik denk zelfs afkomstig van een vrouw hier in Idaho — stond

een nieuwe en betere definitie. Rondhangen noemde zij 'nietsdoen in groepsverband'.

Ten derde besprak ik waarom uitgaan moeilijk en impopulair geworden is.

Daarna heb ik het volgende advies gegeven, en ik citeer uit die toespraak:

'Mannen, als je van zending bent teruggekeerd en nog steeds met meisjes omgaat zoals dat van je verwacht werd [vóór je zestiende], dan is het nu tijd om volwassen te worden. Trek je stoute schoenen aan en ga iemand zoeken om uit te vragen. Begin met afspraakjes met verschillende jonge vrouwen, en als dat een goede kandidaat oplevert, is het tijd voor verkering. Dan wordt het tijd voor een huwelijk. Dat is wat de Heer van zijn jongvolwassen zoons en dochters verwacht. De mannen horen het initiatief te nemen, dus mannen: ga aan de slag. Als je niet weet wat een afspraakje is, kan de volgende definitie nuttig zijn. Ik heb ze van mijn achttienjarige kleindochter. Een 'afspraakje' moet aan drie vereisten voldoen: (1) van tevoren gepland, (2) betaald, en (3) met z'n tweeën.

'Jonge vrouwen, hang niet te veel rond, en moedig afspraakjes aan die eenvoudig, goedkoop en veelvuldig zijn. Maak het de jonge mannen niet gemakkelijk om rond te hangen op plekken waar jullie, vrouwen, het eten verzorgen. Subsidieer geen klaplopers. Af en toe met een groep op pad gaan is niet erg, maar als je mannen ziet die alleen maar 'rondhangen' met het andere geslacht moet je volgens mij je etenskast op slot doen en je deur vergrendelen.

'Als je dat doet, kun je er ook een bordje op hangen met de tekst: 'Wordt geopend voor een individueel afspraakje', of woorden van die strekking. En, jonge vrouwen, (...) [a]ls we de mannen moeten overhalen om vaker afspraakjes te maken, moeten we de wederzijdse verwachting hebben dat een afspraakje geen huwelijksaanzoek inhoudt. (...)

'Ongehuwde jonge vrienden, we raden jullie aan om zo met het andere geslacht om te gaan dat je

afspraken tot een huwelijk kunnen leiden, en niet om rond te hangen, wat alleen maar een teamsport als voetbal kan opleveren. Het huwelijk is geen groepsactiviteit — in ieder geval niet totdat er kinderen komen.’ (*The Dedication of a Lifetime*, CES-uitzending 1 mei 2005, pp. 5–6.)

Totdaar de aanhalingen uit mijn toespraak van tweeënhalf jaar geleden.

Wat gebeurde er daarna? Ik kreeg een aantal dankbetuigingen, voornamelijk van vrouwen. ‘U sloeg de spijker op de kop’, zeiden de meesten. Sommigen bevestigden — zoals een van hen dat noemde — ‘de beklagenswaardige situatie voor wie wil daten (...) in de alleenstaandenwereld in het algemeen’. Een paar mannen klaagden dat ze werden afgewezen toen ze iemand mee uitvroegen of dat het de vrouwen waren die geen verplichtingen wilden aangaan.

In een brief stond dat ‘vele jonge alleenstaanden in de kerk de “rondhangcultuur” maar niets vinden (...) maar dat ze er in hun eentje niets tegen kunnen beginnen.’ Deze vrouw dankte mij dat ik ‘de verantwoordelijkheid om in actie te komen’ bij ieder persoonlijk had gelegd en voegde eraan toe dat zij een aantal manieren had gevonden om ‘rondhangen te ontmoedigen en in plaats daarvan een “uitgaanscultuur” te bevorderen’. Een voorbeeld daarvan komt uit een andere brief (een van mijn favoriete) met een foto van een tekst op de deur van haar flat. Die las: ‘Ik open voor individuele afspraken!!!’

Een andere vrouw schreef dat haar zus met een man was getrouwd die zij tijdens het rondhangen had ontmoet. Ze waren niet vaak samen uit geweest, dus hadden ze niet geleerd om alleen met zijn tweetjes te zijn. Nu is hun huwelijk in de problemen omdat ze beiden blijven rondhangen, hij met zijn vrienden en zij met haar vriendinnen.

De tijd laat niet toe dat ik nog meer brieven doorneem, maar ik doe er nog eentje bij omdat er ervaringen in staan die waarschijnlijk representatief zijn voor jongvolwassenen. Deze brief kreeg ik ongeveer een jaar na mijn toespraak. Hij was van een echtpaar dat mij bedankte voor hun gelukkige huwelijk. Ze schreven dat ze beiden bijna waren afgestudeerd en elkaar kenden van een alleenstaandenwijk. Hij vroeg haar of ze gewoon een keertje met hem uit wilde om elkaar beter te leren kennen. Na er een paar dagen over te hebben nagedacht, liet ze hem weten dat ze geen interesse had.

Er gingen een paar maanden voorbij toen mijn CES-toespraak een nieuwe impuls gaf. Zij schreven: ‘In de haardvuuravond had u opgemerkt dat “uitgaan makkelijker gemaakt kan worden als beide partijen beseffen dat een afspraakje niet gelijk een huwelijk inhoudt. Als we de mannen willen overhalen om vaker afspraken te maken, moeten we de wederzijdse verwachting hebben dat een afspraakje geen huwelijksaanzoek inhoudt.”

‘Meteen na afloop van de haardvuuravond’, gaat de brief verder, ‘ging [ze] naar [hem] toe en vroeg hem of ze konden praten.’ Ze zei tegen hem dat ze er nog eens over had nagedacht en dat ze met hem uit wilde, als hij tenminste nog wilde. ‘We moesten elkaar goed leren kennen’, schreven ze, ‘en nog veel veranderingen aanbrengen. We zijn het jaar daarop in mei in de Washington D.C.-tempel getrouwd. Dankzij uw ondubbelzinnige en heldere raad beseffen we dat met elkaar uitgaan ons de gelegenheid bood elkaar beter te leren kennen en niet een onmiddellijke verbintenis inhield tot een langdurige relatie of een huwelijk.’ Inderdaad!

Zoals ik in mijn toespraak zei: ‘Door eenvoudige en geregelde afspraken kunnen mannen en vrouwen zich oriënteren en een betere kijk op de verschillende kandidaten krijgen. De ouderwetse afspraken waren een prachtige manier om iemand van het andere geslacht te leren kennen. Je werd aangezet tot conversatie. Je kon zien hoe je met anderen omging en hoe anderen jou onder vier ogen behandelden. Je kreeg de kans om te leren hoe je een volwassen relatie kon aangaan en ontwikkelen. En dat gebeurt helemaal niet als je rondhangt’ (*The Dedication of a Lifetime*, p. 5).

En nu wil ik mijn afspraakje voor deze gelegenheid introduceren, mijn vrouw, Kristen.

Zuster Kristen M. Oaks

Goedenavond. Ik ben zo blij dat ouderling Oaks mij nog steeds als zijn afspraakje ziet. Meisjes, hoop doet leven; en mannen dat geldt ook voor jullie. We houden van jullie en wij voelen ons vereerd dat we in het gezelschap zijn van dit edele en geweldige opkomende geslacht. Jullie zijn de toekomst en jullie zijn schitterend. Er ligt zo veel vreugde en schoonheid in het verschiet voor jullie.

We weten ook dat alleenstaand zijn unieke uitdagingen met zich meebrengt: beslissingen over je opleiding, een huwelijk en toewijding aan je ouderlijk gezin en je godsdienst. Ik wil vier zaken bespreken

die in mijn hart leven: (1) Je talent om je ouderlijk gezin beter te maken, (2) je talent om elkaar op te bouwen, (3) je tijd in een alleenstaandenwijk of in je thuiswijk, en (4) beslissen met wie je uitgaat.

Ten eerste: De Heer vertrouwt erop dat jullie je ouderlijk gezin helpen om de verhoging te ontvangen. Zuster Mary Cook heeft dit onderwerp in de afgelopen oktoberconferentie besproken. Ze zei: 'Alle gezinnen moeten gesterkt worden, of ze nu een ideaal- of een probleemgezin zijn. En *jullie* kunnen ze sterken' (*Liahona*, november 2007, p. 11).

Ik wil getuigen dat het waar is wat ze zei. Jullie vitaliteit, jullie enthousiasme en jullie voorbeeld hebben grote invloed op jullie ouderlijk gezin — zelfs als dat in de vorm van brieven of telefoontjes is. De jonge alleenstaanden in mijn familie zijn een groot genoegen en hun toewijding, gevoel voor humor en geloof zijn de lijm die onze familie bij elkaar houdt. Om zuster Cook te citeren: 'Als je rechtschapen leeft, zul je met dat voorbeeld je familie sterken' (*Liahona*, november 2007, p. 11). Jullie doen ertoe, en jullie kunnen de doorslag geven.

Ten tweede: Wees goed voor elkaar. We verlangen allemaal zozeer naar een bemoedigend woordje. Dat woordje kan van *jouw* lippen komen. Begin die woorden te gebruiken en ze zullen ons eeuwig tot zegen zijn.

Broeders, ik richt mij nu tot jullie: wees nooit bang om anderen op te bouwen. Wat je zegt zal heel lang in de herinnering blijven. Ouderling Oaks heeft in zijn jaarboek van zijn middelbare school lovende woorden geschreven over een jonge vrouw die later in haar leven presidente van een hulporganisatie van de kerk is geworden. Vijftig jaar nadat hij ze had opgeschreven, gebruikte ze die woorden in haar biografie.

We hebben allemaal behoefte aan bemoediging. Zusters, jullie worden omringd door heel veel knappe, goede en rechtschapen jonge mannen. (Dat werd mij nog eens duidelijk toen ik vorige week bij de bank in de rij stond en ik twee fijne priesterschapsdraggers op de bewakingsmonitor zag.) Maar zusters, jullie woorden van bemoediging en jullie vermogen om het potentieel en de goedheid in anderen te zien, vooral in de mannen om je heen, zal je veel winst opleveren. We voelen ons groeien en we fleuren op als we een compliment en waardering krijgen. Een vriendelijk, oprecht woord is een geschenk aan jezelf en anderen, en daar zul je in je huwelijk ook wat aan hebben.

Ten derde: Velen van jullie gaan naar een alleenstaandenwijk. Er is geen aparte kerk voor alleenstaanden. Er zijn wel wijken of gemeenten of klassen voor alleenstaanden, maar we maken allemaal deel uit van dezelfde kerk. Naar een alleenstaandenwijk gaan kan veel vreugde brengen — activiteiten en feestjes, vrijwilligersprojecten en geestelijke leiding. Je hebt er voldoende gelegenheid om een band op te bouwen met mensen van dezelfde leeftijd en met dezelfde interesses, en om er nieuwe vrienden bij te krijgen. Er zijn echter alleenstaanden die in de relatieve korte tijd dat ze in zo'n wijk met zoveel mogelijke toekomstige partners zijn wanhopig en panisch op zoek gaan naar een man of vrouw. In plaats van te genieten van deze unieke tijd, waarin ze kunnen optrekken met anderen die zich in dezelfde situatie bevinden, maakt zich de knagende angst van hen meester dat ze zullen overblijven. Zij raken gefrustreerd over het feit dat ze alleenstaand zijn.

Jullie zijn in de bloei van je leven: geen rimpel te bekennen, met veel vrije tijd en een wereld die bol staat van kansen en mogelijkheden. Je wilt keuzes maken die ertoe doen. Maar soms is het niet eenvoudig om de juiste keuzes te maken. Waarom?

Ouderling Jeffrey R. Holland ging in op dat onderwerp toen hij met zendingen over hun moeilijkheden in het zendingsveld sprak. Hij sprak over de prijs die we moeten betalen om bij onze hemelse Vader terug te keren. Zijn advies geldt eenieder die probeert God te leren kennen en dienen. Veel zendingen die hij sprak waren gefrustreerd, hadden weinig succes en vroegen zich af of hun zending wel zin had. Ze vroegen: 'Waarom is het zo moeilijk? Waarom gaat het niet beter? Waarom kunnen we niet sneller resultaat bereiken? Waarom treden er niet meer mensen toe tot de kerk? Het is de waarheid — we moeten in wonderen geloven. Waarom melden mensen zich niet gewoon bij de kerk? (...) Waarom is het niet gemakkelijker?'

Ouderling Holland antwoordde: 'Ik heb daar veel over nagedacht. En ik wil er graag mijn persoonlijke mening over geven. Het is geen kerkelijk leer. (...) Ik ben ervan overtuigd dat het zendingswerk niet makkelijk is omdat het heil een hoge prijs heeft.' (En daar wil ik aan toevoegen dat de tijd op een universiteit — of deze levensfase — niet gemakkelijk is omdat er een hoge prijs aan verbonden is.) 'Het heil is nooit makkelijk geweest. Wij zijn de kerk van Jezus Christus, dit is de waarheid, en Hij is ons eeuwige Hoofd.

Waarom denken we dat het makkelijk voor ons zou moeten zijn als het nooit makkelijk voor Hem is geweest? (...) Hoe zouden we ooit een indringend, bestendig getuigenis van de verzoening kunnen geven als we daar geen gevoel bij hebben of als ons daar niets van bekend is? Wij, [leden en] zendelingen, zeggen met trots dat we discipelen van Christus zijn, en dat zijn we. Maar, let op wat ik zeg: Dat betekent dat [we] bereid moeten zijn om ten dele het pad te lopen dat Hij heeft gelopen, iets van de pijn te voelen die Hij heeft gevoeld, en (...) af en toe wat tranen te plengen, zoals Hij die heeft geplengd.' (*The Atonement* [toespraak tot nieuwe zendingspresidenten, 26 juni 2007], p. 8.)

Het heil heeft een hoge prijs en dat dienen we te onthouden. Laat je beprovingen niet je band met je hemelse Vader verzuren. Laat een belediging of probleem je er nooit van weerhouden om van het avondmaal te nemen, want dat zal tot geestelijke zwakte leiden en mogelijk tot je geestelijke dood. Blijf staande en onthoud dat u de waarheid kent.

Ten vierde: Beslissen met wie je uitgaat. Ouderling Oaks en ik weten heel goed hoe het voelt om in deze kerk alleenstaand te zijn. Hij is twee jaar weduwnaar geweest en ik ruim vijftig jaar alleenstaand. (Dat had veel weg van een wereldrecord!) We weten wat eenzaamheid is en hoe het voelt om 's nachts je kussen nat te huilen.

De laatste tijd wordt ons vaak dezelfde vraag gesteld. Die gaat ongeveer als volgt: 'Er is niemand met wie ik kan uitgaan, wat moet ik doen? Wat raadt u mij aan?' Een alleenstaande zuster vertrouwde een goede vriendin toe dat ze het beu was om op een partner te wachten. Ze was het beu om alleen te zijn, beu om alles alleen te moeten doen, beu om alle beslissingen zelf te moeten nemen, beu om haar dromen af te wachten. Dat wachten leidde nergens toe. Ze wilde de juiste dingen: Ze wilde een echtgenote zijn, ze wilde een moeder zijn, ze wilde een gezin. Maar in haar wanhoop zocht ze die op de verkeerde plaatsen. Ze besloot een man te zoeken die dan maar niet in haar waarden geloofde. En dat kan elke man zijn, zusters. Ze ontdekte te laat dat haar compromis haar alleen maar groot verdriet, zelfhaat en wanhoop had gebracht. Ze ontdekte te laat dat het offer van het wachten op de Heer haar wel veel vrede en geluk had kunnen brengen.

Maar nogmaals de vraag: Er is niemand met wie ik kan uitgaan, wat moet ik doen? Ik vraag je vanavond die vraag voor jezelf te beantwoorden.

Wat wil je met jezelf, met je toekomstige partner en je gezin? We leven in de grootste bedeling aller tijden en we dienen voor onszelf te weten waarom dat zo geweldig is en wat we erin hopen te bereiken. Ik wil jullie vanavond vragen een brief aan jezelf te schrijven, een brief die alleen jij zult lezen. Een brief aan je toekomstige zelf en aan je toekomstige partner en kinderen die je wilt hebben. Een brief die vragen beantwoordt en waarin je de verlangens van je hart opschrijft. Wanneer je weet wie je bent en wat je wilt hebben, zul je het vinden.

Wil je dat je toekomstige kinderen weten dat ze een hemelse Vader hebben die van ze houdt en nauw betrokken is bij hun leven en die over ze zal waken? Een hemelse Vader die hun gebeden zal verhoren? Een hemelse Vader die het bekend is hoe vaak ze ademen en zelfs weet hoeveel haren ze op hun hoofd hebben? Een hemelse Vader die over hen waakt als ze 's ochtends van huis gaan en 's avonds weer thuis komen en keuzes maken tussen goed en slecht?

Wil je een partner die eeuwige verbonden sluit met onze hemelse Vader — verbonden om loyaal en getrouw te blijven en aan jouw zijde te staan als het leven moeilijk wordt? Ik heb eens een zegen gekregen waarin gezegd werd: 'Als u niet bestand bent tegen de problemen van een alleenstaande, zult u ook niet bestand zijn tegen de stress van het huwelijksleven.' Ik getuig dat dat waar is. De Heer zal je sterken en je opbeuren.

Wil je dat je toekomstige man of vrouw en kinderen hun Heiland en Verlosser Jezus Christus kennen, die "pijnen en benauwingen en allerlei verzoeken doorstond, en wel opdat het woord wordt vervuld dat zegt dat Hij de pijnen en ziekten [en de depressie en het verdriet] van zijn volk op Zich zal nemen"? (Alma 7:11.) Wil je dat of wil je daar alleen in staan?

Wil je dat je gezin verenigd is in hun getuigenis van Joseph Smith en het Boek van Mormon en de grote kracht voelen die dit getuigenis je gezin kan schenken? Weet je beslist dat je deel uitmaakt van Christus' ware kerk op aarde en dat je volledige toegang hebt tot de zegeningen van het eeuwige leven en geluk? Geloof je dat Gordon B. Hinckley de profeet van God is, houd je van hem en steun je hem?

Schrijf die brief aan jezelf vanavond nog of wanneer het je uitkomt. Schrijf aan je toekomstige dierbaren en laat ze weten wat voor huwelijk je wilt, welke

normen je jezelf stelt, hoe je je wil kleden, hoe je wilt uitgaan en het geluk en de liefde die je hun wilt geven. Doe het en al je vragen zullen worden beantwoord. Je hebt die kracht in je. Jij kent de antwoorden en je wilt eeuwig gelukkig, vredig en veilig zijn. De antwoorden vindt je in jezelf.

Ik heb jullie zeer lief. Ik ben heel dankbaar dat ik lid ben van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Ik wil jullie laten weten dat ik weet dat deze kerk waar is en dat het een veilige baken is in deze heel donkere wereld. Dat zeg ik in de naam van Jezus Christus. Amen.

De wereld tegendruk geven

Bedankt, Kristen. Voordat ik overga tot wat ik heb voorbereid voor vanavond, wil ik jullie zeggen hoe gezegend ik mij voel als echtgenoot van een wereld-recordhoudster. En dan nu mijn eigenlijke toespraak.

Dit is een problematische tijd voor jonge mensen. We worden elke dag met grote zorgen bestookt: de opwarming van de aarde, oorlogen en geruchten van oorlogen, droogte, een mogelijke grootschalige pandemie, en mogelijk economische barre tijden. Steden aan de kust maken zich zorgen over de stijging van het zeewater, dat overstromingen heel dichtbij zou kunnen brengen. Maar hoe ernstig dat ook allemaal is, ik maak mij meer zorgen over de toenemende vloed aan kwaad in onze wereld.

Ik zie in al die problemen een vervulling van de profetische woorden van vader Lehi: Er moet 'een tegenstelling in alle dingen zijn' (2 Nephi 2:11). Te midden van al die problemen, moeten we vertrouwen op de grote beloften van de Heer. Hij heeft ons geleerd dat Hij niets van ons zal vragen zonder tevens de weg voor ons te bereiden, zodat we het kunnen volbrengen (zie 1 Nephi 3:7). Hij heeft ons laten zien dat hoewel onze gebeden misschien niet onmiddellijk verlichting van problemen opleveren, Hij ons wel zal sterken zodat we de last kunnen dragen die op onze schouders ligt (zie Mosiah 24:14–15). En Hij heeft ons ook geleerd: 'Indien gij voorbereid zijt, zult gij niet vrezén' (Leer en Verbonden 38:30).

Het kwaad manifesteert zich om ons heen, in de literatuur, de muziek, op tv, in films en video's, op het internet, op onze scholen en in de winkels. We kunnen de kwade invloeden waarmee wij en onze dierbaren onvermijdelijk te maken krijgen, niet uitbannen, maar we kunnen ons er wel beter tegen wapenen. We

moeten onze eigen oases van rust en vrede afbakenen en onze veilige vestingen sterken en beschermen tegen de krachten die ons belegeren. Kortom, we moeten *de wereld tegendruk geven*.

Dit idee van de wereld tegendruk geven, betekent niet dat we moeten meewerken aan een revolutie of dat we onze naasten op afstand moeten houden of dat we onhebbelijk zijn tegen de mensen met wie we te maken hebben. Ik wil alleen aangeven dat we binnen de grenzen van onze tijd en invloed een standpunt dienen in te nemen, dat kenbaar te maken, en proberen anderen van de verdienste van ons standpunt — zeker voor onszelf — te overtuigen.

Als voorbeeld van wat ik bedoel met tegendruk geven, wil ik een eigen ervaring vertellen die ik nog niet eerder in het openbaar heb verteld. Dit voorval vond ruim vijftig jaar geleden plaats. Ik was sergeant in de Utah National Guard, 21 jaar, en voldeed aan alle opleidingsvoorwaarden om bevorderd te worden tot bezoldigd officier, luitenant bij de artillerie. Alle voorwaarden uitgezonderd één. Ik moest nog lichamelijk gekeurd worden.

Ik meldde mij daartoe bij de medische afdeling. Deze afdeling werd bemand door reservisten zoals ik, wat misschien verklaart wat mij daar is overkomen. Ik werd door een korporaal op kleurenblindheid getest. Hij toonde mij een tiental bladzijden met verschillende kleurstippen en vroeg mij welk cijfer ik op elk bladzijde in de stippen zag. Na de test voltooid te hebben, sloeg hij het boek resoluut dicht en zei: 'Sergeant, je zult nooit officier worden, want je bent kleurenblind.'

Ik was stomverbaasd. Als ik al kleurenblind was, dan was dit de eerste keer dat ik dat te horen kreeg.

Teleurgesteld en een beetje beledigd vertikte ik het als sergeant om mij door een korporaal, die lager in rang was, te laten vertellen dat ik niet door de keuring voor de rang van officier was gekomen. Ik stond erop de kapitein te spreken, een arts die ik aan de andere kant van de kamer achter zijn bureau kon zien zitten. Ik gaf het systeem tegendruk, en ik deed het zo doortastend dat de korporaal mij met tegenzin bij de kapitein bracht.

'En zegt u mij eens wat het probleem is', sprak de arts. Ik legde de situatie uit, waarna hij de korporaal het boek met de kleurstippen uit handen nam en mij tot mijn opluchting zelf de test afnam. Nadat ik alle cijfers had opgenoemd die ik in die kleurstippen

zag, wendde hij zich tot ons beiden. ‘Sergeant, je bent goedgekeurd. Korporaal, *jij* bent kleurenblind.’

Zo werd ik luitenant in de Utah National Guard, waardoor er andere deuren voor mij opengingen, die tot bepaalde belangrijke ervaringen in mijn leven leidden. Er zijn momenten dat we tegendruk moeten geven.

We leven in gevaarlijke tijden en er zijn veel redenen voor bezorgdheid. Jonge mensen moeten in deze tijden — zoals in de vele zware tijden in het verleden — niettemin optimistisch voorwaarts gaan en zich voorbereiden op een lang en vruchtbaar leven. Trouw. Neem kinderen. Volg een opleiding. Heb geloof.

In het boek *Peace, Happiness, and Joy* van ouderling Richard G. Scott, dat onlangs is verschenen, staat een hoofdstuk met de titel: ‘To Live Well Amid Increasing Evil’. Ik citeer uit dat hoofdstuk:

‘U hebt een keuze. U kunt zich de handen wringen en u door zorgen om de toekomst laten verteren, of u kunt de raad van de Heer ter harte nemen en in deze door kwaad overspoelde wereld vredig en gelukkig leven. Als u zich op de duisternis concentreert, zult u die zien. (...)

‘Maar kijk nu eens naar de zonnige kant. Ondanks haarden van goddeloosheid is de wereld in het algemeen prachtig, vol met vele goede, oprechte mensen. God heeft ervoor gezorgd dat we in deze wereld kunnen leven zonder besmet te raken door de vernederende druk die de kwade machten uitoefenen’ (*Peace, Happiness, and Joy*, Deseret Book Co., 2007, pp. 172–173).

Dat alles is mogelijk als we geloof hebben, dat wil zeggen, vertrouwen op de Heer. Vertrouwen in zijn plan. Vertrouwen op de beloofde zegeningen. En vertrouwen op zijn leiders, die je niet op een dwaalspoor zullen brengen.

Wat we wel moeten doen op de sabbatdag

Een van de doeltreffendste manieren om in geloof voorwaarts te gaan en de wereld tegendruk te geven is de sabbat op een gepaste, positieve manier te heiligen. Deze dag van aanbidding en rust van onze arbeid is een door God uitgeworpen anker tegen de stormen des levens. Als we de sabbat op de juiste manier heiligen, zal dat ons en onze dierbaren de geestelijke kracht geven die ons beschermt tegen verleiding en ons onbesmet van de wereld houdt (zie LV 59:9). Gepast gebruik

van de sabbat zal ons licht van geloof en hoop feller laten schijnen in een storm die steeds donkerder en goddelozer wordt.

Ik ben mij ervan bewust dat de meeste toespraken over de sabbat gaan over wat we niet moeten doen op de sabbat. Dat is niet mijn boodschap. Ik wil het in deze toespraak voornamelijk hebben over wat we wel moeten doen op de sabbat.

Ons is geboden ‘de sabbatdag [te] vieren om die heilig te houden’ (LV 68:29). De sabbat is heilige tijd, bestemd om ons geestelijk en lichamelijk te verkwikken, om aan het avondmaal deel te nemen, om deel te nemen aan verordeningen, om les te krijgen en te geven in evangelielingen en -beginselen, eenheid in het gezin te bevorderen, anderen te dienen, en gepaste omgang met onze medemens te hebben.

Wij onderscheiden ons wat onze zorg voor de sabbat betreft van de meeste mensen. We leven in een tijd dat de meeste mensen geen heilige betekenis aan de sabbat hechten. Het is een dag waarop men rijkdom, plezier en persoonlijk gemak nastreeft. Het is de drukste winkeldag van de week. Het is een dag voor het strand, de boot en andere recreatieve bezigheden. Op deze dag doet men aan sport en spel, en rodeo en wat men maar bedenken kan.

Wij kennen allen de oorsprong van de sabbat. In zes dagen schiep God de aarde en alles wat daarin is, maar op de zevende dag rustte Hij. Hij zegende de sabbat en ‘heiligde die’ (Exodus 20:11). Hij gebod: ‘Zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen’, maar op de zevende dag zullen we ‘geen werk doen’, noch uw gezin, noch uw werknemers (Exodus 20:9–10). We dienen die dag te gedenken en heilig te houden (Exodus 20:8).

De sabbat was een teken van Gods verbond met Israël. Bij monde van de profeet Ezechiël heeft de Heer gezegd dat Hij Israël zijn inzettingen (zijn geboden, zie Ezechiël 20:11) had gegeven en ook ‘gaf Ik hun mijn sabbatten als een teken tussen Mij en hen, opdat zij zouden weten, dat Ik, de Here, hen heilig’ (Ezechiël 20:12). ‘Heiligt mijn sabbatten’ zei de Heer, ‘dan zullen deze een teken zijn tussen Mij en u’ (vers 20).

Dit teken en gebod had een doel, en aan naleving ervan waren zegeningen verbonden. Bij monde van de profeet Mozes had de Heer verklaard dat Hij het land vruchtbaar en veilig zou maken als Israël zijn sabbatten en zijn geboden zou naleven (zie Leviticus

26:2–6). ‘Ik zal vrede in het land geven’, beloofde Hij (vers 6).

Heden ten dage heeft de Heer geboden dat we op de sabbat uitrusten van onze arbeid en de Allerhoogste onze toewijding betonen, en dat we op die dag ‘niets anders doen’ (LV 59:10, 13).

Als we de geboden van onze Schepper bewaren, komen we in aanmerking voor de beloofde zegeningen. Onze Schepper weet welke gedragspatronen ertoe leiden dat we het hoogst haalbare uit onze lichamelijke en geestelijke bezigheden halen, en Hij heeft ons geboden gegeven om ons in dat gedrag te sturen.

Enige jaren geleden kocht ik een nieuwe auto. Het was een technisch hoogstandje — gericht op het hoogste rijplezier — dat uiterst efficiënt functioneerde op voorwaarde dat er benzine in zat en het regelmatig een onderhoudsbeurt kreeg. De fabrikant had er een handleiding bij geleverd om de gebruiker te instrueren in deze essentiële zaken. Onze Schepper heeft hetzelfde gedaan voor onze geest en ons lichaam. Het woord van wijsheid is zo’n instructie. De sabbat is dat ook.

Onze Schepper heeft ons gezegd dat onze lichamelijke vitaliteit en geestelijke groei het beste tot hun recht komen als we zes dagen werken en op de zevende uitrusten. De mormoonse huifkarrenkonvoien volgden dat gebod op. Uit vele bronnen weten we dat ze zes dagen reisden en op de zevende dag uitrustten. Voor de pioniers was de zondag niet alleen een rustdag, maar ook een tijd van geestelijke verkwikking. Dat gebruik kwam hen ten goede. De traditie wil dat wie zes dagen per week over de vlakten reisden even snel hun bestemming bereikten dan wie zeven dagen per week reisden, en met heel wat minder slijtage, brokken, mankementen en sterfgevallen onderweg.

Evenzo kan ons lichaam niet gedijen zonder de voedingsstoffen die onze Schepper wil dat we binnenkrijgen. Als we het bijvoorbeeld zonder calcium moeten stellen, zijn de resultaten niet onmiddellijk zichtbaar, maar na verloop van tijd gaat ons wonderlijk lichamenmechanisme zonder die noodzakelijke voedingsstof haperen. Hetzelfde geldt voor de geestelijke vitaliteit die we op onze reis naar het eeuwige leven nodig hebben. Als we ons leven niet zo indelen dat we de geestelijke voeding binnenkrijgen, zal onze geestelijke groei achterblijven zodat onze reis naar onze eeuwige bestemming tot stilstand zal komen.

Hoe we ons lichaam kleden is ook van belang voor onze aanbidding en ons recht op de zegeningen van sabbatsheiliging. In de afgelopen jaren hebben we waargenomen dat onze leden — vooral de jongeren — zich aanmerkelijk minder waardig en gepast zijn gaan kleden voor de erediensten in onze gewijde gebouwen. We dienen er op toe te zien dat we gepast gekleed gaan in onze erediensten en bij deelname aan het avondmaal.

‘Om de Allerhoogste uw toewijding te betonen’ (LV 59:10) bezoeken we onze eigen wijk op de sabbat. Ga naar de wijk waar uw lidmaatschapskaart is, de wijk waar u uw tiende betaalt en waar u uw tempelaanbeveling krijgt. Een bezoek aan een andere wijk behoort een zeldzame uitzondering te zijn. Jonge alleenstaanden — vooral de jonge mannen — zwalk niet van wijk naar wijk zonder een roeping te vervullen. Er zijn er velen die dat doen en dat rechtvaardigen met het excuus dat ze op zoek zijn naar een eeuwige metgezellin. Er zijn uiteraard gepaste samenkomsten voor jonge leden van de kerk, en we doen al het mogelijk om die aan te moedigen. Maar je hoogste motivatie op zondag moet niet het bezoeken van samenkomsten zijn. De sabbat is de tijd om aan het avondmaal deel te nemen, anderen te dienen, en de band met je bisschop — de rechter van de Heer — op peil te houden, naar wie je toegaat voor je tempelaanbeveling.

Wees niet als de jongeman die onlangs een dringende afspraak met zijn bisschop wilde maken, omdat hij de daaropvolgende week in de tempel wilde trouwen. De bisschop zei: ‘Wie ben jij? Ik heb je lidmaatschapskaart hier, en ik ken je ouders, maar jou heb ik niet meer gezien sinds je van zending af bent gekomen. Volgens onze gegevens heb je geen tiende betaald. Ik weet dat je geen roeping vervult. Ik kan je geen aanbeveling geven. Kom terug naar je wijk. Dien hier, betaal je tiende en laat je bisschop hier je geestelijke kracht voelen. Misschien dat we het dan over een paar maanden over een aanbeveling kunnen hebben.’

Toen het tempelhuwelijk niet doorging zoals oorspronkelijk gepland, was dat voor iedereen een teleurstelling, en vooral voor de bisschop. Maar de bisschop had wel gelijk.

Nu ik het daar toch over heb, wil ik iedere jongvolwassene in dit publiek iets vragen. De meest overwerkte personen in de kerk zijn onze bisschoppen.

Doe alsjeblieft, alsjeblieft niets wat hun last kan verzwaren. Uiteraard moet je bij hem zijn voor een aanbeveling of een kerkelijke akkoordbevinding, maar stel dat niet uit totdat je in een nieuwe wijk bent en op het laatste moment naar je nieuwe bisschop gaat. Als je dat doet, moet hij eerst contact opnemen met je vorige bisschop om te verifiëren of je je aan de kerkelijke normen houdt. Zorg ervoor dat jouw gebrek aan planning of jouw uitstel geen last wordt voor een drukke bisschop.

De sabbatdag is anders

Ik heb aan het begin gezegd dat ik het niet wilde hebben over wat we *niet moeten doen* op de sabbat. Ik wil mij concentreren op de positieve dingen *die we moeten doen* om voor de beloofde zegeningen van sabbatsheiliging in aanmerking te komen. Allereerst dienen we in te zien dat de sabbat fundamenteel anders is. Jaren geleden heeft ouderling Spencer W. Kimball gezegd:

‘De sabbat is een heilige dag om gepaste en heilige dingen te doen. Het is belangrijk om niet te werken en ons te onthouden van wereldse recreatie, maar dat is niet genoeg. De sabbat is bestemd voor opbouwende gedachten en handelingen, en als iemand alleen maar rondhangt en niets op de sabbat doet, overtreedt hij de wet’ (*Leringen van kerkpresidenten: Spencer W. Kimball* [2006], p. 188).

Jaren later — ouderling Kimball was inmiddels president Kimball geworden — stelde het Eerste Presidium het blokvergaderschema van drie uur in, dat nog steeds van kracht is. Dat vergaderschema, zo zeiden ze, zou meer verantwoordelijkheid op de individuele leden en gezinnen leggen om de sabbat op gepaste wijze door te brengen. Het Eerste Presidium stelde dat er meer tijd beschikbaar zou zijn ‘voor persoonlijke schriftstudie en evangelieonderwijs in het gezin. Andere bezigheden geschikt voor de sabbat zijn onder meer: de familiebanden hechter maken, zieken en behoeftigen bezoeken, anderen dienen, persoonlijke en familiegeschiedenissen schrijven, genealogisch werk en zendingswerk verrichten. Deze activiteiten dienen zorgvuldig gepland en uitgevoerd te worden.’ (Brief van het Eerste Presidium, 1 februari 1980.)

Dit jaar hebben de Melchizedekse priesterschap en de ZHV de leringen van president Spencer W. Kimball bestudeerd. In het hoofdstuk ‘De heerlijke sabbat’ lezen we deze woorden: ‘De sabbat is een heilige dag om gepaste en heilige dingen te doen. Het is belangrijk

om niet te werken en ons te onthouden van wereldse recreatie, maar dat is niet genoeg. De sabbat is bestemd voor opbouwende gedachten en handelingen, en als iemand alleen maar rondhangt en niets op de sabbat doet, overtreedt hij de wet’ (*Leringen van kerkpresidenten: Spencer W. Kimball*, p. 188; zie ook *Ensign*, januari 1978, p. 4).

Het gebod eist opbouwende daden op de sabbat. Het verwoordt tevens een gebod voor de andere zes dagen: ‘Zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen’ (Exodus 20:9). Een waarschuwing aan alle luiaards!

Deelname aan het avondmaal is waarschijnlijk het voornaamste onderdeel van de sabbatsheiliging. Het avondmaal is een verordening van de kerk, waaraan we, zo luidt het gebod, elke sabbatdag dienen deel te nemen (zie LV 59:9–10). Als we de verbonden in deze verordening sluiten en naleven, is de belofte dat we ‘zijn Geest altijd bij [ons] mogen hebben’ (LV 20:77).

Waarom is het belangrijk om zijn Geest altijd bij ons te hebben? De taak van de Heilige Geest is van de Vader en de Zoon te getuigen en ons tot de waarheid te brengen. Het is absoluut cruciaal voor ons getuigenis dat de Geest tot ons getuigt. We kunnen geen getuigenis van de Vader, de auteur van het heilsplan, en van de Zoon, onze Heiland, hebben, tenzij de Heilige Geest tot ons van Hen getuigt. Alle leden hebben de *gave* van de Heilige Geest, maar toch is het noodzakelijk om elke sabbat waardig en gepast aan het avondmaal deel te nemen om een sterk getuigenis te behouden. Alleen door onze doopverbonden te hernieuwen kunnen we zijn Geest altijd bij ons hebben.

Ook heeft de Heilige Geest tot taak ons dingen in herinnering te brengen en ons tot de waarheid te brengen. Die persoonlijke openbaring is van levensbelang omdat we dan voor gevaar kunnen worden gewaarschuwd en leiding kunnen krijgen om in harmonie met de Heer te leven en te werken aan wat Hij wil dat we worden.

Om al die redenen is het voor onze dagelijkse geestelijke kracht van wezenlijk belang dat we wekelijks naar de avondmaalsdienst gaan en waardig en gepast aan het avondmaal deelnemen.

In dat verband wil ik jullie een persoonlijke ervaring vertellen die mijn ideeën over de sabbat hebben veranderd. Toen ik ruim vijftig jaar geleden rechten studeerde, maakte ik deel uit van een studiegroep waarin ook een orthodoxe jood zat. Op vrijdagmiddag zei hij dat hij de trein moest halen om op tijd

thuis te zijn aan de noordkant van Chicago, voordat de sabbat bij zonsondergang begon. Ik liep met hem mee naar de trein om over onze studie van gedachten te wisselen.

Toen we het station naderden, kwam ons gesprek op de sabbat. Ik zei tegen hem dat ik het geweldig vond dat hij de sabbat heiligde en vertrouwde hem toe dat ik evenmin op de sabbat leerde. Hij antwoordde: 'O, maar ik leer wel op de sabbat, alleen niet zo doeltreffend als op andere dagen, omdat ik mijn potlood niet kan gebruiken om te onderstrepen.' Hij legde uit dat een potlood een werktuig was en op de sabbat kon hij geen werktuigen gebruiken.

Ik heb vaak nagedacht over het verschil tussen onze sabbatsheiliging. Hij had een aantal regels over wat hij wel en niet kon doen. Ik probeerde een aantal beginselen na te leven. Ik geloofde dat ik zes dagen hard aan mijn rechtenstudie moest werken, en dat daaruit volgde dat ik mij op de sabbat van leren moest onthouden.

Voor het geval dat jullie denken dat ik kritiek heb op de manier waarop mijn vriend de sabbat benaderde, wil ik eraan toevoegen dat ik sindsdien meer over de manier waarop orthodoxe joden de sabbat heiligen te weten ben gekomen en dat ik tot de slotsom ben gekomen dat hun gebruiken in veel opzichten superieur zijn aan de mijne en aan die van veel andere heiligen der laatste dagen. Voor hen is de sabbat een tijd waarop zij zich volledig toewijden aan de Heer. Zij zijn Hem indachtig, aanbidden Hem, en verheugen zich in de zegeningen die Hij zijn volk schenkt. De sabbat is zeer heilig voor hen. Het gezin komt bijeen. Zij mogen de synagoge bezoeken, maar 'voor de rest is de sabbat volledig bestemd voor het gezin, om samen bezoekjes af te leggen, samen de maaltijd te gebruiken en samen de Schriften te bestuderen.' Ouders bidden om zegeningen voor hun kinderen. Bovendien worden 'alle bezigheden die het gezin uit elkaar trekken of die anderszins afdoen aan de rust van de dag (...) op de sabbat gemedend.' (Professor Jeffrey R. Chadwick, 'The Jewish Sabbath', ongepubliceerd essay, 2007, pp. 2-3.)

De sabbat een verlustiging noemen

We hebben ongetwijfeld minder regels dan de orthodoxe joden, maar ik vraag me af of wij net zo uitmuntend en getrouw omgaan met de positieve aspecten van de sabbat als zij. Toen ik nadacht over mijn eigen

sabbatsheiliging ben ik tot de slotsom gekomen dat ik heel wat beter ben in wat ik *moet laten* op de sabbat dan in wat ik *moet doen*. Zoals zoveel anderen ben ik niet erg doeltreffend geweest in de toepassing van de Schrift om datgene te doen wat van de sabbat volgens de profeet Jesaja 'een verlustiging' maakt, een 'heilige dag des Heren' (Jesaja 58:13).

In hoofdstuk 58 in Jesaja lezen wij:

'Indien gij niet over de sabbat heenloopt door uw zaken te doen op mijn heilige dag, maar de sabbat een verlustiging noemt, de heilige dag des Heren van gewicht, en die eert door noch uw gewone bezigheden te doen, noch uw zaken te behartigen, of ijdele taal uit te slaan,

'dan zult gij u verlustigen in de Here en Ik zal u doen rijden over de hoogten der aarde en u doen genieten het erfdeel van uw vader Jakob, want de mond des Heren heeft het gesproken' (Jesaja 58:13-14).

Wat kunnen we alleen en als gezin doen om van de sabbat een 'verlustiging' te maken? Wat kunnen we doen om ons geloof in Jezus Christus te vergroten en ons gezin te sterken door sabbatsheiliging?

Veertien jaar geleden publiceerde het Eerste Presidium een verklaring, waarin het alle heiligen der laatste dagen aanspoorde 'om deze heilige dag te reserveren voor activiteiten die niet van de wereld zijn en om zich te heiligen door die dag door te brengen in een geest van aanbidding, dankzegging, dienstbaarheid en gezinsactiviteiten die gepast zijn voor de sabbat.' (Brief van het Eerste Presidium, 28 september 1992.)

We dienen de sabbat te gebruiken voor geestelijke verkwikking. We dienen zoals president Kimball gezegd heeft 'elke sabbatsactiviteit [te] meten met de maatstaf van de aanbidding' (*Leringen van Spencer W. Kimball*, p. 176). Een andere keer heeft hij uitgelegd: 'In het Hebreeuws betekent de term *sabbat* 'rust'. Dat doet denken aan stilte en rust in gedachten en geest. Het is een dag om ons te ontdoen van zelfzuchtige belangen en activiteiten die al onze aandacht opslokken, een dag om alle wereldse belangen opzij te zetten en de Heer nederig te prijzen.' (*Leringen van kerkpresidenten: Spencer W. Kimball*, pp. 188-189.)

Ook hechtte hij zijn goedkeuring aan een sabbatsactiviteit die in het bijzonder van belang is voor deze groep. 'Het is', zei hij, 'een dag voor gepaste afspraken' (*Leringen*, p. 190). Ik benadruk het woord *gepast*.

De sabbat is ook een tijd dat het gezin samen is, om de gezinsbanden te verstevigen, wat tot de kern van het evangelie behoort. President Kimball heeft gezegd: 'Neem [op de sabbat] de tijd om als gezin samen te praten, de Schriften te bestuderen en vrienden, familieleden, zieken en eenzamen te bezoeken. Het is ook een prima dag om aan uw dagboek en genealogie te werken' (*Leringen*, p. 188).

President Joseph F. Smith verkondigde een belangrijk beginsel ten aanzien van het gezin en de sabbat. In aanvulling op de kerkelijke bijeenkomsten, zei hij — en ik citeer: 'Op sabbatdagen zou ik wat mij betreft graag het voorrecht hebben om thuis bij mijn gezin te zitten en met ze te praten, ze beter te leren kennen. Ik zou graag het voorrecht willen hebben om hier op de sabbatdag zoveel tijd aan te besteden als ik zonder moeite kon; om mijn kinderen beter te leren kennen, contact met ze te houden en ons contact met de Schriften te behouden, en om aan nog wat anders te denken dan grapjes, plezier, gelach, vrolijkheid en dergelijke' (James R. Clark, *Messages of the First Presidency of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*, 6 delen [1965–1975], deel 5, pp. 17–18).

Ik doe een beroep op jullie jongvolwassenen, getrouwd en alleenstaand, om van de sabbat een dag voor het gezin te maken. Fladder niet uit naar allerlei pleziertjes

die het gezin uit elkaar trekken. Zorg dat je samen tot aanbidding, studie, gesprekken en verheuging komt. Maak van de sabbat 'een verlustiging [...], de heilige dag des Heren'. 'Dan zult gij', naar de belofte van Jesaja, 'u verlustigen in de Here en Ik zal u doen rijden over de hoogten der aarde en u doen genieten het erfdeel van uw vader Jakob, want de mond des Heren heeft het gesproken' (Jesaja 58:13–14).

Mijn dierbare broeders en zusters, dit is de Kerk van Jezus Christus. Wij zijn de kinderen van hemelse Ouders. We zijn hier op aarde met een bedoeling, namelijk om de eeuwige gezinsbanden te verwezenlijken waarover we gesproken hebben. In dit leven of in de eeuwigheid zul je alle uitgelezen zegeningen van je hemelse Vader ontvangen zolang je maar zijn geboden onderhoudt. Een van zijn geboden is dat we de sabbat heiligen. Wanneer we dat doen, zullen we zowel lichamelijk als geestelijk beter functioneren en sneller vooruitkomen op het pad dat voert naar het eeuwige leven, waarvan God, onze eeuwige Vader, ons gezegd heeft, dat het 'de grootste van alle gaven Gods' is (LV 14:7). Ik getuig dat deze dingen waar zijn en smeeke een zegen over jullie af, mijn edele jonge vrienden, in de naam van Jezus Christus. Amen.